

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Karoličino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 49.

V Ljubljani, v sredo 1. marca 1893.

Letnik XXI.

Vabilo na naročbo.

IS 1. marcem pričena se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

3. Česa nam je torej treba.

Česa, vprašate, nam je treba? Povemo vam naravnost: za zdaj le dveh rečij — dobre volje in denarja. Kaj je ceneje, kakor dobra volja, in vendar je ni povsod dobiti. Da, dobre volje! Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje: mir in zmaga, in sreča in blagostanje! Tedaj še enkrat: dobre volje in — denarja.

A denar je drag; tega dobiti je težje, kakor dobre volje. In vendar ga mnogi imajo, ki bi ga lahko pogrešali. Da, denarja, denarja in še denarja, trikrat denarja!

Oh, ta pesmica se pa marsikomu nič kaj prijetno ne sliši. Ne pomaga nič! Brez nič ni nič! Ne smejmo se samo tistim, ki s parolo: vse za narod! in: živio narod! hočejo lačno ljudstvo nasititi

in je večno izveličati, — tudi katoliška reč ne gre brez tega vseobčnega sredstva. In katoliška zavest sama na sebi ne postavlja palač. Ona se mora pokazati „v dejanju in v resnici“ s tem, da odpre denarnico in na široko odpre, kjer je široka potreba. „Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata v potrebi, in zapre svoje srce pred njim, kako prebiva ljubezen božja v njem? Otročiči moji! Ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in v resnici!“

Da bi se vsi po teh besedah apostolovih ravnali, bi naša reč bolj vsevala. Ali nekateri ljudje, ki hočejo vedno biti v prvi vrsti, ljudje, ki sedé na tisočih in stotisočih, sestavljajo in razpošiljajo dolge pozive in naudušujejo morda uboge teologe, naj bi oni napravili kake velikanske reči, ki mnogi nimajo ne nega kraicarja letnega dohodka! Človeku se vzbuja pravična nevolja nad takimi ljudmi. Bratje, ne bodimo katoličani samo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak bodimo v dejanju in v resnici!

Toda, kaj je taka sila, pravite, stoj no, saj ne gori! — Da, gori, ravno gori, slovenski dom je v ognju. Hitimo, rešimo, kar je mogoče! Povodenj brezverstva proti domovju: hitimo, gradimo!

Nasičen je zrak že grozečih snovij,
Oj, čujmo, še predno vihar se vzbudi!
Sejmo, sejmo semena
Jezusove nade
Iz golgotakega slemena
Predno vse propade!

(Krek! Slov. katol. shodu.)

Kaj čakati? kaj pomišljati? kaj se spogledovati? Zlo narašča vsako uro. Ljudstvo se odtujuje veri in cerkvi, naša mladina izgublja vero popolnoma, se — Oh, nepopisna nesreča!

Oj, bratje, ki imate sree za dom in za rojake, ne mudimo se, delajmo, dajmo, žrtvuimo! Dobre volje in denarja!

4. Ljudske šole.

Poglejmo zdaj nekoliko posamezne resolucije. Ne vseh, ampak v kolikor se vjemajo z našim namenom.

Najprej šola — naša najhujša rana. O ljudski šoli ne govorimo. Verska šola je tam, kjer je bila. Kdo vé, kdaj nam zasveti upanje, da jo bomo dobili, kakoršno si želimo. Prepustiti moramo razvoju razmer in previdnosti božji. V naši moči ni, neposredno v tem kaj storiti. Med tem pa razširjajmo ideje verske šole in dokazujmo nje potrebo vse vprek. Ne minister, ne državni zbor, ampak ljudstvo nam jo bo dalo, ko bo prešinjeno prepričanja o njeni potrebi.

Dotlej pa nam velja: Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal! Pa kako? Katoliške zasebne šole snovati, kakor resolucija pravi? Dobro, pa povsod ni mogoče, mi nismo Američani. Šolski davek nam je že tako težak; dvojnega bi ne mogli zmagovati. Po priznanem reku: Vzgoja je vzgojitelj in šola — učitelj, pridj nam na pomoč slovensko-katoliško učiteljsko semenišče in, kadar mogoče, morda tudi slovenska katoliška pripravnica. Ta pot je krajša in ceneja. Dobro, prav dobro; treba ni drugega, kakor — začeti, začeti z začetkom šolskega leta 1893/94, ako tudile s trami dijaki. Toda, odkod dobiti potrebnih sredstev za vzdržavanje? — S tem vprašanjem smo zadeli ob družbo sv. Cirila in Metoda.

Če je bila družba sv. Cirila in Metoda na shodu napadana ali ne, o tem se ne pričkam več. Kdor te trdi, dela iz neumnosti ali iz hudobije. Pa saj vemo!

Liberalci so iskali, kako bi kaj iztaknili, in ker drugega niso našli, jim je to, kar se je govorilo o Ciril-Metodovi družbi, bila zaželena nitka, na katero so navezali toliko natolecevanja in vrišča zoper celi

LISTEK

„Soča“ pri knezo-nadškofu.

„Ascendi autem . . . Hierosolyma et contuli eum apostolis Evangelium, quod praedico in gentibus . . . ne forte in vacuum currerem aut cucurrissem.“ Gal. 2. 2.

Pod tem zaglavjem je prinesla zadržja „Soča“ poročilo, kako je naš prevzvišeni metropolit vsprejel A. Gabršiča, vrednika „Soče“ in „Primorca“, ki je poklonil čestitke sv. očetu in pa po vrhu še slavnostni številki obeh listov.

Že napis vpije in naravnost izživlja vse one „velekatolike“, ki so jo v svoji „pobožni zavisti“ razupili za liberalno in protiversko, ki so jo tudi kot dušni pastirji po svoji vesti vernemu ljudstvu naravnost odsvetovali. Proti vsem „licemercem“, ki pokrivajo svojo nagoto z duhovsko sukajo“, napisala si je tako-le samohvalo:

„Prevzvišeni gosp. knezo-nadškof sprejel je vrednika s svojo občeznano ljubeznivostjo, izrazil svojo zadovoljnost zaradi slavnostne izdaje „Soče“ in „Primorca“ in obljubil, da bo poročal o vsem tem sv. očetu pismeno ali ustno.

Takoj na to je skrbno povpraševal po zdravju velečast. g. dr. Ant. Gregorčiča, želeč, da bi nam ga Bog ohranil in da bi se kmalu čil in zdrav vrnil k plodovitemu (sic) delovanju.

V daljšem (sic) razgovoru o domačih razmerah in o našem listu poudarjal (sic) je vrednik, da pri svojem delu ima vedno pred očmi isti konečni cilj, ki mora biti idejal vsakemu pravemu (sic) rodoljubu in sinu katoliške cerkve.

Naprosil je dalje Njegovo prevzvišenost pri tej priliki že tretjič, naj bi ga blagohotno opozorila, ako bi „Soča“ ali „Primorec“ storila kaj takega, kar bi bilo v verskem oziru opomina vredno (sic), z zagotovitvijo, da bo hvaležen za vsak tak migljaj.

Prevzvišeni gospod knezo-nadškof je dejal, da pozorno (sic) čita naša lista, te izrazil željo, naj bi „Soča“ in „Primorec“ tudi zanaprej (sic), kakor doslej (sic), delovala v prid in korist slovenskega prebivalstva na Goriškem, ter naj bi ne pustila izpred očí katoliškega stališča, na katerem naj sloni vse naše javno življenje.“

Krasno spričalo čiste katoliške vesti! S tem spričalom pa so obsojeni vsi tisti „velekatoliki in čuki“ (v Gorici in Ljubljani), ki so „Soča“ in „Novo Soča“ tožili, da hodi z liberalci, ki so jej očitali, da je vrgla v koš katoliški shod in osmešila vse dejanje, da je proslavljala „Svetčev banket“, da

je blatila*) častito duhovščino; s tem so obsojeni goriški kapitelj, profesorji in duhovniki, ki so slovesno izrekli, da se čudijo, kako se more tak list še imenovati katoliški list.

Prevzvišeni nadškof nasproti se čudi, kako so mogli kaj najti, „kar bi bilo v verskem oziru opomina vredno“. Ako bi bil nadškof tako govoril, obsodil bi bil vse one rodoljube, ki trdijo, da je liberalizem na Slovenskem; zadel bi bil bridko tudi samega ljubljanskega vladiko, kateremu je „Soča“ že direktno in indirektno očitala, da je donesel brezpotreben prepir na Slovensko.

Vsi „fanatiki in fantasti“ so obsojeni „na smetišče“, „Soča“ pa pojde v Rim pred papeža, ki tedaj gotovo prekličje svoj blagoslov, katerega je poslal katoliškemu shodu!

Sam prevzvišeni knezo-nadškof, ko je zagledal ono drzno bahanje, se je zavzel in poklical je duhovnika, veleč mu, naj napiše „Slovenec“ (ne katoliški „Soča“) v tem zmyslu popravek:

*) V isti številki, v koji se hvali, da ni bilo v „Soči“ do zdaj še nič opomina vrednega, piše o enem delu duhovščine goriške: „Čudni ljudje! Nekateri bi bili radi kar nedotakljivi „sacrosaneti“ kot rimski tribuni, nihče bi se jih ne smel dotakniti edino iz uzroka, ker svojo nagoto pokrivajo z duhovsko sukajo; oni sami pa butajo in mlatijo na desno in levo ter brezozirno udrihajo tudi po najvzornjših duhovnikih, katere smešijo, obrekujejo, blatijo in jim jemljejo čast pred svetom. Naj drugič bolj na tihem sklepajo in naj drže nekoliko bolj jezik za zobmi.“ To številko bodo poklonili papežu?!

na Koroškem kuhajo za domačo pijačo. Ako kmetje porabijo dotične odpadke za klajo svoje živine, ne plačujejo nobenega davka, če jih pa rabijo za pivo, jim gospodske nakladajo davek in napravljajo veliko sitnost. Prosi torej vlado, da naj to odpravi.

Ko je bila potem razprava sklenjena in je poslanec Purkhart kot glavni protigovornik priporočal davek od špirta pobirati po teži, ne pa po meri, pride na vrsto štajarski konservativni poslanec Hagenhofer, ki se je najprej spraval na Kronawettera, češ, da ga je zopet enkrat gnalo, svetu pokazati, da o kmečkih razmerah čisto nič ne ume, kar mu more govornik kot kmet in poznavatelj kmečkih razmer potrditi.

Trdil je n. pr., da dunajsko mesto plačuje za kmečke reveže. Jaz sem občinski predstojnik, rekel je Hagenhofer, in sem le predostokrat doživel, da je Dunaj, ali kako drugo veliko mesto, ki je imelo stroške za kakoga našega ubožca, od domače občine tirjalo povrnitev dotičnih stroškov. (Cujte!) Rekel je, da občine na svoje stroške pošiljajo svoje ljudi na Dunaj. Ali Kronawetter ni nikdar slišal, kako kmečko ljudstvo toži, da mu uhajajo poljedelski delavci? Kako bi bilo torej mogoče, da bi samo svoje ljudi pošiljalo na Dunaj? Reč je namreč drugačna. Naše ljudi v velika mesta vabijo, ker jim obetajo velik zaslužek; v mestu so sami zase, prosteje žive, ker nimajo nobenega pravega gospodarja kakor na deželi, zato hité na Dunaj in v večja mesta, na deželi pa primanjkuje delavcev in moramo hlapecem in deklam plačevati visoke zasluzke.

Kronawetter je tudi trdil, da samostani, grajščine in kmetje ne plačujejo nobene vžitnine, ali gospoda moja, veliki posestniki, samostani in kmetje imajo zemljiški davek in obilne priklade, ki se plačujejo z njim. In če trdi, da dunajsko mesto plačuje veliko vžitnino, mu moram odgovarjati, da to vžitnino plačujejo prideljevalci, ki vsled nje toliko ceneje prodajajo svojo živino, mošt ali vino, ker jim trgovci pravijo: Toliko moram plačati vžitnine, zato ti ne morem dražje plačati tvojega blaga. Tudi to je trdil, da je delo na deželi veliko lažji, kakor v mestih in da zaradi tega meščani potrebujejo krepkejšo hrano. Ali g. poslanec naj pride o košnji ali žetvi, in naj se sam loti dotičnega dela, ali naj skrbi za živež dotičnim ljudem in začudil se bo ter rekel: Ne morem ti verjeti, da si sam vse to pojedel in popil! Zato mu moram dati še enkrat spričevalo, da o naših kmečkih razmerah nič ne umé. Ravno to je Kronawetteru oponašal tudi kmečki poslanec Plass v dejanskem popravku.

Ali tudi poročevalec levičar Menger je zavračal Kronawettera, res je, da Dunaj plačuje visoko vžitnino, ali v novejšem času so se mu dovolile marsikateri polajšave, katerih druga zaprta mesta nimajo. Treba bi toraj bilo enako mero napraviti za vsa mesta.

Tako so torej vsi govorniki oporekali Kronawetteru, katerega pa to oporekanje ne bode zadrževalo, da bi pri prihodnji priliki zopet ne prežvekal svojih neslanih burk.

Sol za živino.

Naslednja točka bil je zakon, s katerim se dovoljuje prodaja soli za živino 100 kg. po 5 gld. Poslanec Lang je grajal davek na sol in izrekal željo, da naj država opusti dohodke od soli. Tudi mu ni bilo prav, da se za živino dovoljuje le pol milijona metričnih stotov po 5 gld., ter priporoča 700.000 stotov, ki naj se prodajajo živinorejcem le po 2 gld.

Gbon je zahteval, da naj se vsem deželam dovolijo enake pravice gledé prodaje soli, kakor so se dovolile gališkemu deželnemu odboru. Seichert je v enakem smislu, kakor Lang zahteval večjo množino soli za živino in cenejši kup, ob enem pa je priporočal, da naj se zniža tudi cena soli za kuho. Brenner je priporočal, da naj se sol prodaja v zavitkih in po posebnih prodajalnicah, kakor tabak, da bode cena povsod enaka. Minister Steinbach je odgovarjal, da to ni lahko mogoče, da bode pa vlada enake polajšave, kakor Galiciji dovolila tudi drugim deželnim zastopom, ki se obrnejo do njega. Ko so govorili še Rammer, Tausche in poročevalec Wolkenstein, bil je dotični zakon potrjen.

Danes se je nadaljevala dotična razprava o soli in je bila sprejeta po nasvetih budgetnega odseka. Potem so bili rešeni še dohodki in stroški tabaka, o katerem je poročal poslanec Suklje, dalje neki zakon gledé pristojbin in zakona, s katerim

se ob veljavo devajo nekdanji zavezni srebrnjaki po 1½ gld., dalje srebrnjaki po 2 gld. avstrijske veljave in petindvajsetice. Jutri pride na vrsto trgovinsko ministerstvo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca.

Liberalna zmaga. Pri dopolnilni volitvi za dolenjeavstrijski deželni zbor v korneuburški mestni skupini je voljen liberalac baron Czedit. Dosedaj je bil ta okraj v nemško-narodnih protisemitskih rokah. Tudi sedaj so so nemški nacionalci in pa protisemiti bili sporazumeli za kandidata dr. Knotza. V židovskem taboru je veliko veselje nad to liberalno zmago. V resnici pa ta liberalni vseh ni tako velik. Liberalci niso zmagali zaradi svojih idej, temveč le zaradi tega, ker so si bili izbrali vplivnega moža za kandidata in ker nasprotni kandidat ni bil najbolje izbran. Bivši predsednik državnih železnic, pl. Czedit, je jako veljaven mož in ima velik vpliv v višjih krogih. Mnogi volilci so si torej mislili, da on lažje zanje kaj doseže, kakor pa nasprotni kandidat. Dr. Knotz pa tudi ni bil pravi mož za to kandidaturo. Njegovo dosedanje politično delovanje ne kaže posebnih političnih zmožnosti. V državnem zboru se je odlikoval le s svojo surovostjo. Zaradi tega ni čudno, da mnogi volilci niso marali zanj. Agitacija je bila na obeh straneh huda. Prišlo je volit 90 odstotkov volilcev. Baron Czedit je dobil 598, dr. Knotz pa 406 glasov. Odločilo je mesto Oberhollabrunn, kjer je liberalac dobil 296, njegov protikandidat pa le 41 glasov. V drugih treh krajih je pa liberalni kandidat bil povsod ostal v manjšini, zlasti se je v Korneuburgu videlo, da ne marajo liberalcev. Prav preveč veseliti se liberalcem te zmage pač ni treba.

Civilni zakon na Ogerskem. Liberalni mestni zbor v Temešvaru se je seveda tudi izrekel za civilni zakon in sploh za cerkveni vladni program. Proti cerkveni vladni politiki sta govorila katoliški župnik-opat Oudy in pa nadrabinec Löwy. Torej celó zastopniki židovske vere izpoznavaajo, da sedanja vladna politika ni prava, ker pelje le do verske mlačnosti. Dasi vlada obeta židom popolno versko enakopravnost, vendar se židovski nadrabinec za njeno politiko ogreti ne more. Seveda nekateri drugi židje so za civilni zakon, ali pri njih ni merodajno versko prepričanje, temveč narodnogospodarski oziri. Tako bi potem lažje dajali svoje hčere ogerskim plemenitnikom v zakon in tako prišli bolj v dotiko z ogerskim plemstvom, kar bi si znali dobro izkoristiti. Velik del plemstva bi bil kmalu odvisen od židov. Po plemstvu bi pa potem židje vplivali na vso politiko, posebno na narodnogospodarsko. Že sedaj imajo židje silen vpliv na Ogerskem, ali če vlada zmaga s svojimi cerkvenopolitičnimi predlogi, se bode pa njih vpliv silno povečal. Židje postanejo pravi gospodarji v deželi, kristijani pa le njih sluge.

Razmere v Srbiji. Agitacije za volitve so vedno živahnješe. Vlada napenja vse sile, posebno hiti z zapiranjem radikalcev. Tudi je ukrenila razne varnostne naredbe. Grujiću, ki je poslanik v Carigradu, je namignila, da naj odstopi od svoje radikalne kandidature, če ne, ga odstavi od poslaništva. Radikalci so obupali, da bi dosegli pri volitvah kak vseh. Njih odbor se je posvetoval o tem, da bi poskusili volitve preprečiti z različni nerédi. Vlada je pa to zvedela in vladni listi preté, da bodo zaprli ves radikalni odbor, ako ne odstopijo radikalci od svojega sklepa. Naprednjaki si bodo poskusili izkoristiti razpor mej liberalci in radikalci. Skoro po vsej deželi postavili so svoje kandidate in se nadejajo, da v več krajih zmagajo in tako vsaj svoje glavne vodje spravijo v skupščino. Nova skupščina se bode bajé posvetovala tudi o tem, da bi se bivšemu kralju Milanu in kraljici Nataliji dovolilo, prebivati tudi v Srbiji. Če vlada predloži skupščini tako predlogo, jo bode odobrila, ker tega se pač ni bati, da bi Milan dobil oblast v roko. Pri prebivalstvu je premalo priljubljen, da bi mogel napraviti kak prevrat, ko bi to tudi poskusil.

Ferry. Vsekako ni brez vsega političnega političnega pomena, da je Ferry v Franciji prišel zopet do veljave, če tudi ni gotovo, da bi on mogel oportunistom ohraniti dosedanje pozicije. Panamska sfera je spodkopala zaupanje oportunistični stranki. Vsi francoski listi se bavijo s Ferryjevo izvolitvijo

predsednikom senata in tolmačijo vsak s svojega stališča njen pomen. Naravno je, da se vse tudi zanima za Ferryjev nastopni govor v senatu. Iz tega govora pa ni razvidno, kake politike se hoče v bodoče držati Ferry. Zahvaljeval se je, da ga je senat osvobodil ostracizma, kateri je bil njega zadel. Potem je naglašal, da je parlamentarna republika ohranila red, finance so se vredile, vojska pomnožila. Z umnim postopanjem, si je republika pridobila zaupanje in prijatelje. Potem je naglašal važnost senata, in da je potrebno, da senat, zbornica in pa predsednik republike lepo složno delujejo, ker le tako je možen napredek. Naglašal je, da je republika vsakemu odprta, kdor ima dobro voljo, in da ni potrebno, da bi se republikanci prepirali mej seboj. — Poslednja želja se pač Ferryju ne bode izpolnila, ker radikalci bodo baš sedaj začeli še hujšo borbo proti oportunistom, ko je on prišel na površje, ker vidijo v njem največjega nasprotnika.

Protestantstvo propada. Na Vitemberškem so odstavili nekega protestantskega župnika, ker je javno izjavil, da ne veruje, kar so aposteljni učili. Proti temu ukrepu se je oglasilo takoj 153 družih protestantskih župnikov, ki tudi ne verujejo v učenje aposteljniov. Konzistorij je na to odločil, da vsi duhovniki morajo verovati, kar je v svetem pismu, seveda je v vsem dovoljeno svobodno raziskavanje, samo da se ohrani jednota v duhu. Mi mislimo, da je vloga omenjenih župnikov pač dovolj dokazala, kaka je ta jednost v duhu. Svobodno preiskavanje brez vsake merodajne avtoritete je pripeljalo protestante do popolne razcepjenosti. Vsak župnik kaj drugega uči.

Socijalne stvari.

Trtna uš št. 3.

(Govor državnega poslanca Viljema Pfeiferja v državnem zboru dné 21. februarja.)

Ze večkrat sem se oglasil, da se naj bolje varuje naše hudo stiskano vinogradarstvo. Proti najhujši sovražnici najlahtnejše rastline, proti navadni trtni uši, katero sem imenoval trtno uš št. 1, pozivil sem poljedelskega ministra; proti naši vinski klavzuli, s katero je trtna uš št. 2 prišla v naše vinograde, pozivil sem trgovskega ministra; verni zavezniki stali so zvesto na moji strani v trdem boju, s kakim vspehom, to je zapisano v zapisnikih visoke zbornice.

Danes apelujem na gosp. finančnega ministra, da naj vzame v varstvo naše vinogradarstvo proti trtni uši št. 3, katera mu hudo preti, pred hitro se množočim umetnim vinom. (Dobro!) Ker izdelovanja umetnega vina ne morejo z vspehom zadrževati represivni zakoni, nastane vprašanje, kako bi trtni uši št. 3 le z nekoliko upanjem na vseh mogli do živega? Po mojem skromnem mnenju bil bi jedini zadostni pripomoček, ako bi se popisale vinske zaloge in pobirala vžitnina tudi v zaprtih mestih od krčmarjev in trgovcev.

Že pri naravnem vinu v zaprtih mestih velja pravilo, da vino samo plača vžitnino, na ta način, da se krsti vino z vodo, in da voda plača vžitnino. Pridejana voda se prodá in pije za vino, ali od nje se ne plača niti zemljiški, niti vžitninski davek.

Finančni črár se pri tem novodobnem kanamskem čudežu pripravi ob dva davka. ne da bi se čudodelniku bilo česa bati, kajti v zaprtih mestih se pobira vžitnina na mitnici. Ko je pa vino v mestu, se pa nikdo več zanj ne zmeni.

Tako pobiranje vžitnine pospešuje izdelovanje umetnega vina, katerega trta raste ne po solčnih brdih, temveč v temnih kletih velikih mest, kjer tudi ni vžitninskega davka.

Ko bi se vino tudi v velikih mestih po kletih popisovalo in nadzorovalo, bi se izdelovanje umetnega vina jako omejilo, če bi se že popolnoma ne onemogočilo.

Vsako vino, ki se dene v klet, mora se naznaniti; brez naznanila in nadzora ne sme ničesa v klet. Če bi se našlo v kaki kleti več vina, nego se ga je naznanilo in popisalo, se dotičnik kaznuje zaradi prestopka pristojbinskega zakona.

Izdelo anja vina v kleti bi se z nadzorom jako omejilo. Državna blagajnica bi se potem ne ogoljufala za zemljiški in vžitninski davek, in vinorejec bi pa bil zavarovan. Če pa vlada poseže po tem sredstvu ali po kakem drugem fiskalnem nadzoru, bi se moralo odkupovanje v zaprtih mestih opustiti, kajti sicer ostane vse pri starem.

Krčmarji in trgovci, ki bi vžitino odkupili, bi še le prav ponarejali in kvarili vino, ker bi zanje ne bilo nobenega nadzora.

Bode se li finančni minister odločil za tako vpeljavo? Če se ne motim, se novi dohodninski davek krčmarjev misli tako vrediti, da se bode davek proračunal po tem, koliko bode kdo stočil.

Popis zalog bil bi prava pot in sredstvo za to; kajti če se ta množina le površno določi in se ne kontroluje po vžitninsko-davčnih polah, potem je varanje davčnih oblastij privilegovano.

Rak za vinogradarstvo so tudi vinski prekupei. Krčmarji dobivajo vino od vinskih veletržcev, od katerih ga dobé na upanje. Poprej je krčmar vse leto denar deval na stran, potem je pa sam šel po vino v vinorodne kraje in ga je kupil od tistega, ki ga je pridelal.

Bila je živahna kupčija. Vinogradar je vino dobro in hitro prodal. Dobiček prekupev imela sta vinogradar in krčmar.

Sedaj pa bogaté le vinski trgovci. Kmet in solidni krčmar delata zastonj, nesolidni krčmar si pa pomaga z umetnim vinom in s tem škoduje vinogradarja in ob jednem spravi v nevarnost življenje in zdravje svojih bližnjih.

Krčmarji so popolnoma ponehali kupovati vino naravnost pri vinogradarjih.

Vinogradar se ubija in čaka kupea, pa nobeden ne pride. Denarna sila ga prisili, da pojde k veletržcu, ki pa hoče imeti blago skoro popolnoma zastonj. Prekupec samovoljno določa ceno.

Konkurenco neposredno kupujočih krčmarjev je pa veletržec s tem uničil, da daje na upanje.

Ker se dobi vino „na upanje“, lahko vsak nemanič postane krčmar. Sedanji krčmarji na kmetih so tudi največ le zakupniki, gostači, dočim so poprej bili stalni premožni posestniki.

Napredujoče obubožanje in stalna denarna stiska je zakrivila to premembo.

V prejšnjih boljših letih so kmetijski krčmarji že pogrešili užitnino, ki so jo plačali od vina, katerega so porabili za dom, to je za rodbino, posle in delavce.

Sila pa uči varovati. Nikdo neče brez potrebe plačevati ne baš pravične užitnine in rajši pusti krčmo.

In od tod prihaja to, da posestniki popuščajo krčme in jih prepuščajo ljudem, kateri nimaajo družega gospodarstva, nimaajo poslov in delavcev, torej jim ni treba vina za domačo rabo, od katerega bi morali plačevati užitnino. Zato so pa vsi sedanji krčmarji na kmetih kočarji in najemniki.

Ob večjih cestah so skoro vsi kmetje popustili krčme in to ne toliko zaradi slabega prometa, po cestah, temveč zato, da jim ni treba od pijače za dom plačevati davka. To bi bilo drugače, da se premene zakoni o užitnini.

Lahko bi se določila pavšalna številka ali po obsegu zemljišča ali pa po številu prebivalcev pri hiši.

Obdačenje domače pijače je krivično in kakor rečeno, tudi jako škodljivo, ker se s tem pospešuje vinska velika trgovina, katera potrebuje krčmarjev, ki imajo le par grošev in jemljo na upanje.

Krčmar, ki je vinskemu kupcu jedenkrat nekaj dolžen, se ga več ne znebi.

Vinski trgovec ga zalaga z vinom in mu posojuje le s pogojem, da kupuje le pri njem in pri nobenem drugem trgovcu ali vinogradarju. Ko bi kje drugod kupil, se mu zapreti, da se takoj iztoži dolg, kar se tudi zgodi.

Trgovci imajo agente, in pazniki, dacarji, službujoči v železniških magacinih, spediterji, vozniiki, so v službi agentov. Hitro ovadijo vsako nabavo vina, ki bi jo dobil ubogi krčmar od kod drugod, kakor od trgovca, kateremu je zapisau z dušo in s telesom.

Zadolžen krčmar se ne more ganiti, zveze s trgovcem pretргati ne more. Rad ali nerad kupuje od njega, in to seveda za ceno, kakoršno nastavi trgovec. Tako posredno trgovci narekujejo ceno tudi konzumentom.

Trgovec semtertja seveda zgubi pri kakem krčmarju, ki mu plačati ne more. Ta zguba se pa pridene k vinski ceni, in to morebitno zgubo morajo že naprej plačati drugi kupovatelji in konzumentje.

Vse to prihaja od nepravilnega obdačenja vina za domačo rabo, katero je naredilo toliko krčmarjev iz nemaničev in jih pripeljalo vinskim trgovcem, ki jim dajo na upanje. Največjo škodo imajo vino-

gradarji, ki so popolnoma odvisni od vinskega trgovca, kakor sem že razložil.

Vinski kupec iz najboljših vinskih krajev potrebuje le malo vina, k večjemu za prilivanje. In tako se vina iz najboljših krajev težko spečajo in se morajo dati za slepo ceno.

Ker se, kakor se iz povedanega vidi, po krivici pobira užitnina od pijače za dom, umetno vino, ki se nareja v zaprtih mestih zopet po krivici ostaja neobdačeno, je za vlado dovolj povoda, da skuša tem odpomoči.

To se more pa le tako zgoditi, da se onim krčmarjem, ki se pečajo tudi s kmetijstvom, vino, ki ga rabijo za delavce in posle, — tako imenovano vino za dom — ne obdači, in ob jednem pa omeji izdelovanje umetnega vina v zaprtih mestih fiskalnim nadzorom, kakor je pri sladoru ali žganju ali pa s preuredbo zakona o pobiranju užitnine. Visoki vladi priporočam, da v tem zmislu premišluje, kar sem danes povedal. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Za eksportérje v Švico.

Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici sklep zveznega sveta švicarskega z dne 4. februarija 1893. leta gledé spričeval o izviru pri uvozu blaga v Švico. Ta sklep se glasi: „Člen I. Za vse blago, ki se uvažuje v Švico in je v svojem izviru podvrženo različnim carinam, je s posebnim, po obrazcu narejenim spričevalom o izviru dokazati deželo, v kateri se je izdelalo ali iz katere izvira. Carinski oddelek je pooblaščen, da izjemoma pripoznava tudi druge dokaze kot enakoveljavne s spričevali o izviru, ako se iz njih brez dvoma razvidi izvir blaga. Člen II. Za tako blago pa, katerega carina se nasproti francoski ni spremenila niti po trgovinskih pogodbah, niti po diferencijalni tarifi, ni treba posebnih dokazil o izviru. Člen III. Blago označeno pod členom I., za katero ni moči ali skazati veljavnega spričevala o izviru ali drugih dokazov, katere bi carinska uprava spoznala za zadostne, podvrženo je najvišji švicarski carini, kakor se uporablja pri blagu francoskega izvira. Člen IV. Pod izrecnim pridržkom, da imata Francoska in Švica druga proti drugi enake pravice, se za blago, ki prihaja iz držav, uživajočih največje olajšave in ki ima spričevalo o izviru, dovoljuje najmanjša carina, toda le pri naravnostnem prehodu skozi Francijo in le takrat, da pride pod francoskim carinskim pečatom v Švico. Isto velja za tako blago, ki se naravnost in pod carinsko-uradnim pečatom uvažuje v Švico iz francoskih carinskih skladišč, če se s spričevalom pristojnega francoskega urada ali z drugimi zadostnimi izkazi spriče, da dotično blago izvira iz dežele, ki uživa v Švici največje olajšave. Člen V. Določila člena IV. stopijo takoj v veljavo, one členov I., III. pa s 1. marejcem 1893. Med tem časom je carinska uprava pooblaščená zahtevati, da se ji, kakor od 1. januarja, predložijo dokazila o izviru.“ — Obrazec za spričevala o izviru pogleda se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani ali se pa na željo pošlje tudi po pošti. Spričevala o izviru lahko napravijo županstvo, trgovska in obrtniška zbornica, policijska oblast, carinski urad ali švicarski konzulat.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. marca.

(Za nadzornika obrtnih nadaljevalnih šol) za dèbo dveh let sta imenovana za Postojino, Skofjo Loko; Krško, Kranj, Ljubljano, Metliko, Radovljico, Novo Mesto in Kamnik profesorja gg. vitez Siegl in Kneschaurer. Te šole so slovenske, nadzornika pa slovenski ne znata. Obrtno-nadaljevalna šola v Ljubljani, ki je v zvezi z veliko realko, je sicer še nemška, toda ljubljansko mesto ne mara več podpirati te šole, ako se ne uvede slovenščina vsaj deloma kot učni jezik. Dobro! Isto naj učinita še deželni odbor in kupčijska zbornica!

(Okrajni zastop celjski) izvolil je v današnji prvi skupščini načelnikom g. Dr. Jos. Serneca in njegovim namestnikom g. Ivana Hausenbichlerja posestnika in župana v Žalcu; odbornikom pa: gg. Hugona vitez plem. Berksa grajščaka na Blagovini. Dr. Ivana Dečka, Lorenca Baš-a, Norb. Zanier-a in Adolfa Mareck-a. Te seje udeležili so se seveda tudi „Nemci“ a ostali so kakor povsod v manjšini z svojimi 17 proti 23 glasom.

(Imenovanje.) Deželni predsednik je imenoval vojaškega nižjega živinozdravnika 1. činovnega razreda, g. Josipa Kosirnika, začasnim okrajnim živinozdravnikom na Kranjskem.

(Popotovanje.) Cesar se pripelje konec tega meseca v Trst, kjer bodo spustili v morje križno ladijo „Marija Terezija“; potem potuje na jahti „Miramare“ na otok Krk in bode ondi ogledal cesaričini grad ali letovišče; možno, da se popelje i v Korint k slavnostnemu otvorjenju koriunškega prekopa.

(Občinska volitev.) Pri občinski volitvi v Črni na Koroškem so dne 27. febr. sijajno zmagali Slovenci, vkljube silnemu nasprotstvu od nemčursko-liberalne strani. Dolga leta so v tej občini kruto gospodovali tuji privandanci. Z vstrajnim naporom pa so postali domačini-Slovenci zopet gospodarji na rodni tleh. Slava vrlim, neustrašenim volilecem, — vstrajno naprej!

(Roparski napad.) Z Vipavskega se nam poroča, da je neznan lopov v ponedeljek zvečer napal Andreja Rovana, trgovca z ogljem, ko je ta šel proti domu. Poskušal ga je raniti z nožem, a napadeni se ga je ubranil tako, da je naposled ropar zbežal. Do sedaj še niso našli zlodeja.

(Nevaren ptič v kletki.) Iz Reke se nam piše: Velika sleparija je prišla te dni na dan v našem mestu. Tu je bil neki Biagio Danieli v hudi denarni stiski. V tej zadregi se je Danieli večkrat posvetoval s svojim prijateljem Giovannom Bassanin-om, kateri je imel od našega magistrata v najemu colnino od blaga, ki se je prodajalo na našem trgu. Ta je nasvetoval Danieli-ju, naj zavaruje svojo mizarnico, katera je stala na Sušaku, potrebuji znesek denarja pa da mu dá on pod pogojem, da bode dal svojo mizarnico (barako) o prvi priliki zažgati. Danieli je sprejel ta nasvet. Bassanin mu je dal obljubljeni denar za zavarovanje in vzdrževal njegovo družino do požara. Barako je Danieli zavaroval za 7000 gld. Po dogovoru bi bil imel Bassanin dobiti od zgorale barake 3000 gld., ostalih 4000 gld. pa naj bi se bili razdelili gospodarju Danieli-ju, nekemu Skarelu in Nukliču, katerega so odločili za požigalec. To se je sklenilo in storilo drugo polovico junija m. l. Vedno so iskali ugodne prilike. Najprimernejši čas zato se jim je zdel 13. dan julija istega leta. Ta dan je bil god sv. Margarete in velik shod v Baku. Ker je šlo tja tudi skozi Sušak mnogo ljudi, so sodili naši poštenjaki (!) da bode vsak mislil, da je ogenj nastal iz neprevidnosti kacega mimogredočega hodočastnika. Zvečer 13. julija so prišli tedaj k baraki Danieli, Skarel in Nuklič, zadnji se je skril vanjo, prva dva sta pa stražila. Ko so izvršili dejanje, so zbežali. Ko je bila baraka v plamenu, je ravno dirjal vlak v Reko ter naznanil ljudem požar. Nemudoma je bilo mnogo gasilcev na pogorišču, ki so zabranili vsako daljno nesrečo. Zavarovalno društvo je pregledalo nesrečo ter kmalu izplačalo 2000 gld. odloživši 5000 na poznejšo dobo. Ta denar je seve spravil Bassanin. In vse je bilo tiho do pretečenega tedna tega leta. Isti teden je pa tožil svoji ženi, ne vem dobro, Skarel ali Nuklič o svojem slabem denarnem stanju ter je rekel, da mu je Bassanin dolžan zato in zato, pa mu neče ničesar dati. Zena reče nato možu: „Grem pa jaz k njemu ter steče urnih nog k Bassaninu. Ta pa, namesto da bi ji dal denarja, jej je dal dve „breči“. Zena vsa razjarjena hiti v sodnijo ter naznani vso stvar, kakor jej je pripovedoval njen mož. Sodnija je koj prišla vse štiri: Danieli-ja, Bassanina, Skarela in Nukliča. Ne dá se popisati, koliko veselje imajo nad tem naše branjevke in druge prodajalke, da so rešene trinoškega Bassanina. Ta je ravnal ž njimi prav nečloveško; zahteval je ogromno colnino od blaga, ki so ga prodajale in vrh tega še colnino od mesta, kjer so imele svoje blago. — Da je tako neusmiljeno ravnal s prodajalkami, se ne čudimo, saj Bassanin ne pozna ne vere ne Boga, kakor mnogi njegovi bratje onkraj meje. Dasi je jedel naš kruh in nas odiral, nas ni drugače nazival kakor „poreo schiavo.“ Pa ne le to, nego tudi neki drugi čin nam kaže njegovo poštenost. Enkrat je pisal nekemu svojemu bratu na Laško, naj mu pošlje zelenjave, da jo bode pri nas prodajal „al poreo schiavo.“ Res, zelenjavo je dobil in prodal, a plačati je ni hotel. Oni Italijan pride po opravih v Reko ter obišče tudi Bassanina, proseč ga, naj mu plača zelenjavo. Ta ga prijazno sprejme ga pelje v sobo, mu reče, naj se vsede, mej tem pa položi k njemu nož, ne da bi oni bil kaj opazil, in na to mu reče, da gre po denar, a mej tem pokliče pe-

Učenec,

zdrav močan in z dobrim spravealom, sprejme se takoj v prodajalnice z mešanim blagom.

Ivan Vidmar,
trгоvec v Črnem Vrhu nad Idrijo.

27 3-2

Eduard Zbitek,
izdelovalec
transparentnih steklenih
mozajk. 5-5

Nova Štifta pri Olomucu.
Ti sv. grobi so se od Njega svetosti papeža Leona XIII. s tem odlikovali, da je v vatikanški razstavi razstavljeni sv. grob št. 5 z grobnimi stražniki podaril katedrali v Kartagi. Za mali prostor so tako praktično izdelani, da gredo v dva zaboja. Ima tudi oltarje lurske matere Božje. — Ilustrovani otnik pošlje se zastoji

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(108) 4 zobozdravnik
pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Koverta s firmo

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Trnkóczyjev
grenki konjak,

okusno in najboljšo sredstvo za želodec.
1 steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

prodaja
Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.
Prodajalci na drobno dobó rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, VIII.
Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, III.
Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Vabilo k XI. rednemu občnemu zboru

„Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani

kateri bode

dné 5. marca 1893 ob 10. dopoldne v zadružni pisarni, Marije Terezije cesta 1.

Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzorstvenega odbora. 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) dveh namestnikov, e) volitev treh članov v nadzorstveni odbor. 5. Predlogi društvenikov. — K polnoštevilnej udeležbi vabi čast. deležnike najuljudnejše

Ravnateljski odbor.

Bilanca

Aktiva	za leto 1892.		Pasiva		
	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Gotovina v blagajni sklepom leta 1892	10635	16	1. Glavni deleži (100 à 100 gl.)	10000	—
2. Posojila in sicer:	178076	—	2. Opravilni deleži (191 à 5 gl., 226 à 1 gl.)	1181	—
a) protiintabulaciji 106897—			3. Reservni fond glavnih deležev	6955	91
b) proti menicam . . 48009—			4. Posebni rezervni fond	2986	53
c) proti menicam in zastav. pismu . . 23170—			5. Hranilne vloge	178881	47
3. Denarji nalož. pri den. zavodih	18122	36	6. Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	8662	18
4. Inventar po 10 % odbitku za obrabljenje	164	81	7. Dividenda glavnih deležev	12	—
5. Zaostale obresti	3186	82	8. Za leto 1893 naprej plačane obresti posojil	1332	22
6. Neporavnani prehodni znesek	147	34	9. Dobiček	2321	18
	210332	49		210332	49

Nadzorstvo „Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1893 leto in naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razpoloženi v zadružni pisarni, kakor to zahteva §. 30., al. 4. društvenih pravil.
Ljubljana, dné 24. februarja 1893.

V. Ogorelec, dr. Josip Vošnjak, Ivan Rode,

Ravnateljski odbor: 123 (3-3)

Janez Knez, V. Jenko, Oton Bayr, dr. Jos. Staré, J. Vrhovnik.

IV. zvezek:
POVESTI

ANDREJ KALAN

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katoliški Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Dobi se tudi še III. in II. zvezek.

Pri zlatem drž. jabolku. J. Pserhofer

Lekarnar,
Dunaj, I. Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice,

poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo proti zaprtju. Od teh kroglice velja: 1 škatljico s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno Pserhoferja kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat J. Pserhofer in sicer v ruđeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd., 1 steklenica 50 kr. — Ameriška maža za protin 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potenju nog, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Pražke kapljice), proti sprženemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 steklenica 22 kr. — Angleški oždežni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — Univerzalni obliž, prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljati 75 kr. — Univerzalna čistilna sol, A. W. Bullrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 zavitek 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtilne specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbje.

Pošiljate po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljati zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljkih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri G. Piccolli-ju.

Velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam podpisano svojo izborno zalogo mnogovrstnega blagu za vsakoršno

cerkveno obleko,

dalje krasno in trpežno izdelane mašne plašče, pluvijale, dalmatike, bandera, zastave, baldahine in banderčke.

Razno blago za cerkveno perilo istotako že izgotovljeno, kakor: albe, koretije, korporale in raznovrstne rutice imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Naročila na vezenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orodja.

V zalogi imam tudi pasarske cerkvene izdelke, na pr. monštrance, svetilnice, križe, kelihe, svečnike, léstence itd.

ter izvršim naročila pošteno, točno in po primerno nizkej ceni.

Velespostovanjem

Ana Hofbauer
v Ljubljani.

125 (12-2)

Dunajska borza.

Dné 1. marca.	Dné 28. februarja.	4 % srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 95 kr.	Avstr. rúdečega križa srečke, 10 gld.	18 . 75
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 65	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 . —
Zlata renta 4%, davka prosta	117 . 85	Salmove srečke, 40 gld.	69 . —
Papirna renta 5%, davka prosta	— . —	Windschgravezove srečke, 20 gld.	76 . —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	994 . —	Ljubljanske srečke	22 . 75
Kreditne akciije, 160 gld.	341 . 40	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 . 50
London, 10 funtov strl.	121 . 15	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. str. v. 2945	— . —
Nápoleondor (20 fr.)	9 . 63	Akcije južne železnice, 200 gld. str.	— . —
Cesarski cekini	69 . —	Papirni rubelj	28 . —
Nemških mark 100	59 . 25		

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi, Svétli písmeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljati vred gld. 2 60.

Menjarnična, delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavníc.